

[Ministeren for offentlige arbejder.]

I min trafikpolitiske redegørelse i folketinget den 29. oktober 1975 gjorde jeg udførligt rede for regeringens trafikpolitik og herunder også den fremtidige vejpolitik.

Jeg skal derfor ikke ved denne lejlighed gentage disse synspunkter. Som vi alle ved, er trafikredegørelsen nu genstand for en indgående behandling i folketingets udvalg om offentlige arbejder. Når man betænker omfanget af de forelagte problemer, var det ikke at forvente, at udvalget allerede på indeværende tidspunkt skulle have kunnet tage principiel stilling til dem — herunder til retningslinierne for vejpolitikken.

Jeg går imidlertid ud fra, at vi ved den fortsatte udvalgsbehandling af trafikredegørelsen og ved den sideløbende behandling af dette lovforslag, der i sin fulde konsekvens betyder udgifter på op mod 2 mia. kr., kan få den bredere trafikpolitiske stillingtagen fra folketingets side, som var tilsigtet med redegørelsen. Dette indebærer ikke mindst en prioritering af den økonomiske indsats på trafikområdet, og jeg er rede til at forelægge udvalget om offentlige arbejder et yderligere materiale som grundlag for disse prioriteringsovervejelser.

Vedrørende de enkelte vejanlæg og ophævelsen af projekterings- og sikringsbemyndigelsen vedrørende Sverigesmotorvejen skal jeg henvise dels til bemærkningerne til lovforslaget, dels til bilaget til den trafikpolitiske redegørelse, idet jeg skal fremhæve, at den nødvendige revision af kravene til serviceniveau m.v. har givet sig udslag i, at motorvejsstrækningen Rise Hjarup-Skovby forudsættes udført med 2 spor i første etape med mulighed for evt. senere udbygning til fire spor. For Sydmotorvejen gælder det samme, hvilket er i overensstemmelse med en indstilling fra folketingets udvalg om offentlige arbejder.

Forslaget har været forelagt vejnævnet, der har kunnet tiltræde det.

I sin udtalelse har nævnet henstillet, at de af Københavns kommunes repræsentant i nævnet fremhævede forbehold for kommunens tiltrædelse af projektet vedrørende Valensbæk-Kastrupmotorvejen kommer til at fremgå af lovforslagets bemærkninger. Denne henstilling er selvsagt imødekomet. Vedrørende Sydmotorvejen henviser nævnet til det daværende vejnævns betragtninger i til-

slutning til fremsættelse af projekteringsloven i 1970, hvorefter forskellige medlemmer udtrykte betænkelighed ved Farølinien. Nævnet har dog ment at måtte tage til efterretning, at folketingets udvalg om offentlige arbejder i sin indstilling af 5. december 1975 har foretrukket en forbindelse over Farø.

Som det fremgår af bemærkningerne, mangler der endnu en række udtalelser fra berørte myndigheder om de forskellige anlæg. Såfremt der bliver tale om væsentlige divergenser, vil sådanne naturligvis blive forelagt folketinget under lovforslagets behandling.

Jeg skal hermed anbefale lovforslaget til tingets velvillige behandling.

Socialministeren (*Eva Gredal*):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om social bistand. (Ændrede regler for hjælp til uddannelse)*.

Bistandsloven blev gennemført her i folketinget allerede i juni 1974, men sådan, at ikrafttrædelsestidspunktet blev skudt ud til 1. april 1976.

I den mellemliggende tid er der i lovteksten foretaget visse ændringer som konsekvens af anden lovgivning. Det drejer sig om størrelsen af beløbet til personlige fornødenheder for pensionister på plejehjem, der følger bevægelserne i pensionerne, klageadgangen i sager om hjælpemidler og ophævelse af lovens bestemmelser om sindslidende i forbindelse med statshospitalernes decentralisering. Der kan blive tale om andre lignende ændringer af teknisk betonedede spørgsmål, f. eks. i forbindelse med ændring i lovgivning under justitsministeriet.

Men i øvrigt er det mit synspunkt, at reglerne i bistandsloven nu må have chancen for at blive afprøvet i praksis i den skikkelser, folketinget allerede har vedtaget dem i.

På et enkelt punkt har gennemgribende ændring i anden lovgivning dog betydet, at forudsætningerne for en af de ret centrale bestemmelser i bistandsloven har ændret sig væsentligt siden lovens vedtagelse. Jeg tænker her på den omlægning af Statens Uddannelsesstøtte, der er sket ved loven af 9. april 1975, set i forhold til støttemulighederne for den persongruppe, som er uddannelsessøgende af det, man med en samlet betegnelse kunne kalde „sociale årsager“.

[Socialministeren.]

Det vil sige mennesker, der hidtil har fået hjælp under deres uddannelse eller omskoling efter revalideringsloven, forsorgsloven, enkepensionsloven, mødrehjælpsloven eller børneforsorgsloven.

Socialreformkommissionen anlagde den grundbetragtning, at denne persongruppe længst muligt skulle sidestilles med andre uddannelsessøgende, og at de derfor i første række skulle hente støtte i uddannelsesstiden efter de ordninger, der står til rådighed for uddannelsessøgende i almindelighed. Der skulle således kun suppleres med hjælp efter den sociale lovgivning, når det var nødvendigt på grund af deres særlige situation.

I overensstemmelse hermed fastslås det i bistandslovens § 42 — der nu er en fælles bestemmelse for alle, der gennemgår uddannelse, omskoling osv. af „sociale årsager“ — at hjælpen efter denne bestemmelse er subsidiær i forhold til hjælp fra Statens Uddannelsesstøtte og andre regler uden for den sociale lovgivning.

Denne ordning — der betød en fuldstændig omlægning af uddannelseshjælpen til den persongruppe, som har hørt under revalideringsloven — måtte ud fra en socialpolitisk betragtning anses for rimelig efter de regler om Statens Uddannelsesstøtte, der gjaldt, da bistandsloven blev vedtaget. Der var nemlig tale om stipendier, rentebegunstigede statslån og som et mindre supplement statsgaranterede lån i banker og sparkasser.

Efter loven af 9. april 1975 om Statens Uddannelsesstøtte er de rentebegunstigede lån afløst af statsgaranterede lån i pengeinstitutter på sædvanlige rentevilkår, og denne regel kombineret med bistandslovens § 42 betyder, at mennesker, der er uddannelsessøgende af „sociale årsager“, er henvist til at optage meget betydelige beløb i studielån i pengeinstitutterne til sædvanlig rente, før de overhovedet kan få støtte efter den sociale lovgivning.

Som jeg allerede har været inde på et par gange under besvarelse af spørgsmål her i tinget, må det befrygtes, at det klientel, der hører under bistandslovens § 42, vil vige tilbage for at påtage sig en sådan rente- og gældsbyrde, og at de reelle muligheder for at få gennemført en revalidering derfor vil blive meget små.

Jeg foreslår derfor, at bistandslovens § 42 ændres sådan, at hjælpen efter denne bestemmelse alene skal være subsidiær i forhold til stipendier fra Statens Uddannelsesstøtte, men at der så til gengæld bliver hjemmel til at give hjælpen efter bistandsloven som en kombination af tilskud og lån — sådan som det er for øjeblikket efter revalideringsloven.

En ændring af denne art er ikke forbundet med nogen udgiftsstigning i forhold til den ordning, vi har i dag, hvor hele støtten til revaliderende finansieres af det offentlige efter revalideringsloven.

Men der opstår en merudgift i forhold til, hvad det ville koste, hvis bistandsloven skulle træde i kraft 1. april 1976 med § 42 sådan, som den allerede er vedtaget. Som anført i bemærkningerne til lovforslaget kan det med nogen usikkerhed anslås, at det kommer til at dreje sig om op imod 45 mill. kr. årlig for det offentlige. Heraf skal staten yde kommunerne direkte refusion af halvdelen.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Endvidere tillader jeg mig for folketinget at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Erhvervssygdomme og Færøernes overtagelse af ulykkesforsikringsområdet som særområdet).*

Der har gennem flere år været rejst kritik af de gældende regler om erstatning for erhvervssygdomme. Allerede i 1973 tog jeg derfor som socialminister initiativ til at få nedsat et udvalg, som skulle overveje ændringer i ulykkesforsikringslovens regler om anerkendelse af erhvervssygdomme og en række andre spørgsmål vedrørende loven som helhed. Der blev herefter i marts 1974 nedsat et udvalg til revision af loven med henblik på forslag til en ændret affattelse af loven.

Udvalget, hvori bl. a. arbejdsmarkedets parter er repræsenteret, har endnu ikke afsluttet sit arbejde med revision af loven, men det forventes at ske i løbet af næste år.

Under hensyn til, at kritikken af den gældende ulykkesforsikringslov især har rettet sig mod bestemmelserne i § 1 A om erstatning for erhvervssygdomme, samt til, at der